

Praha, 4. března 2009

Česká republika nesplňuje požadavky EU na skládkování odpadu. Řešením je jeho energetické využití.

Evropská unie požaduje po členských státech, aby omezily skládkování komunálních, biologicky rozložitelných odpadů, které jsou ukládány na skládkách po celém území EU. Česká republika se současným systémem nakládání s odpady tento závazek neplní. Řešením problému je energetické využívání odpadu.

Podle směrnice Evropských společenství 99/31/ES musí Česká republika do roku 2010 snížit množství komunálních, biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládku na 75 % množství odpadu stejného charakteru vyprodukovaného v roce 1995. Do roku 2013 musí dokonce dojít ke snížení na 50 % a v roce 2020 na 35 % základu roku 1995.

Snížit do roku 2010 množství komunálních odpadů ukládaných na skládky o 20 % v porovnání s rokem 2000 je rovněž cílem Plánu odpadového hospodářství (POH), nástroje řízení nakládání s odpady v České republice, schváleného vládou v roce 2003. Tohoto cíle však pravděpodobně nebude dosaženo. Z celkového množství vyprodukovaného komunálního odpadu se v roce 2003 uložilo do skládek 72 %, v roce 2007 to bylo již celých 83 %. To je více než 2,5 mil. tun odpadu, což ročně představuje 250 kg skládkovaného odpadu na jednoho obyvatele České republiky.¹

Z poslední zprávy hodnotící plnění POH za roky 2005 - 2006 vyplývá, že se Češi naučili velmi dobře odpad třídit. Cíl POH zajistit tříděný sběr využitelných složek komunálního odpadu prostřednictvím dostatečně četné a dostupné sítě sběrných míst je bezezbytku plněn. Rovněž čísla o celkové produkci všech odpadů jsou pozitivní. Produkce samotných komunálních odpadů však má vzrůstající trend, což souvisí s růstem životní úrovně. Stoupá také podíl komunálních odpadů ukládaných na skládky.

¹ Zdroj: Český statistický úřad

Českou republiku navíc čeká implementace novely směrnice EU o odpadech z roku 2008. Ta mimo jiné zavádí novou pěti stupňovou hierarchii nakládání s odpady. Podle ní jsou všechny členské státy povinny zajistit sekundární využití odpadu. Ten by se měl opakovaně používat, primárně recyklovat na jiné výrobky, nerecyklovatelný odpad posléze využít k výrobě energie. Teprve pokud odpad nebude možno jinak využít, může být odstraněn, tedy skládkován.

Na podporu energetického využití odpadu v České republice vzniklo před deseti lety STEO, Sdružení provozovatelů technologií pro ekologické využívání odpadů. Jde o organizaci sdružující právnické a fyzické osoby, které se zabývají energetickým využíváním odpadů. STEO je společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, a s podporou Svazu měst a obcí ČR a Asociace krajů ČR, hlavním partnerem projektu „Odpad je energie“, který je osvětovou akcí zaměřenou právě na informování veřejnosti o významu energetického využívání odpadů. Projekt bude zahájen v březnu 2009. Uskuteční se díky finanční podpoře Ministerstva průmyslu a obchodu ze Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie EFEKT. Obsahově je v souladu s vydanou „Strategií měst a obcí ČR“ pro nakládání s odpady. Jeho výstupy budou určeny představitelům samosprávy, státní správy, odborné a široké veřejnosti.

Sdružení STEO a všechna tři česká zařízení na spalování komunálního odpadu (ZEVO Malešice v Praze, TERMIZO Liberec a SAKO Brno, a. s.) jsou členy Evropské konfederace provozovatelů zařízení na energetické využívání odpadu CEWEP se sídlem v Bruselu, která sdružuje 340 evropských zařízení na energetické využívání odpadu, jenž ročně využívají 58,5 milionů tun jinak nevyužitelného, spalitelného komunálního odpadu.

Většina evropských států směsný zbytkový odpad z domácností a ze živností – tedy spalitelný odpad, který se nedá dále jinak využít, spaluje v moderních spalovnách komunálního odpadu a využívá jej jako zdroj energie, tedy elektřiny a tepla. Například ve Švýcarsku, kde se již od roku 2000 nesmí skládkovat vůbec, je v nepřetržitém provozu 30 spaloven. Podobná situace je v Dánsku, Holandsku, Belgii, Německu, Rakousku a Švédsku. Také v ostatních evropských

státech energetické využívání odpadů stále více nahrazuje skládkování. Ve Velké Británii je ve výstavbě několik spaloven odpadu.

V České republice bylo za posledních deset let uvedeno do provozu pouze jedno nové zařízení na energetické využívání odpadů, a to Termizo v Liberci v roce 1999. Od té doby vzniklo několik záměrů. Nesetkaly se však s podporou Ministerstva životního prostředí a nevládních organizací ani s pochopením občanských iniciativ a sdružení, které nebyly dostatečně informovány o výhodách energetického využívání odpadu a o jeho skutečných dopadech na životní prostředí.

Pro více informací prosím kontaktujte:

Ing. Jiřina Vyštejnová

Členka představenstva sdružení STEO

Tel.: 723 298 632

www.odpadjeenergie.cz